

Рекомендації для населення щодо порушення роботи об'єктів водопостачання/водовідведення

Основними правилами для громадян у разі раптового зникнення води у водопровідному крані є створення індивідуального запасу, раціональне споживання води та суворе дотримання санітарно-гігієнічних правил для запобігання кишковим інфекціям.

1. Дії під час раптового вимкнення водопостачання:

Головне правило після відключення води - не панікувати.

Перекрийте крани: Закрийте всі вхідні вентиля у квартирі чи будинку, щоб уникнути затоплення або засмічення труб, коли тиск у системі буде відновлено.

Якщо вдома не має питної води - її можна набрати у громадському колодязі, бюветах, каптажі у вашому населеному пункті. Така вода має використовуватись для господарсько-побутових потреб.

Використовуючи воду з нецентралізованих джерел водопостачання для вживання, її потрібно кип'ятити щонайменше 10 хвилин. Це найефективніший метод її знезараження, кип'ячена вода зберігається не більше однієї доби. Але при цьому, бажано знати інформацію про вміст нітратів у такій воді, оскільки кип'ятіння збільшує концентрацію нітратів.

Правильне зберігання:

Використовуйте ємності з харчового пластику (маркування HDPE 2 або PP 5) або чистий емальований посуд.

Зберігайте тару щільно закритою в прохолодному, темному місці та чітко маркуйте ємності: Питна/Технічна вода.

Необхідно мати підготовлений запас води щонайменше на 3 доби:

-питна вода (включаючи приготування їжі): 2–3 літри на одну особу на добу.

-технічна вода (гігієна, змив унітаза): близько 4–6 літрів на особу на добу.

Для пиття та приготування їжі бажано запаситися питною фасованою водою промислового виробництва. Вона тривало зберігається і не псується незалежно від зовнішніх умов (дивіться термін придатності на етикетці).

Ще пам'ятайте: вода, яка стоїть довго, стає непридатною для вживання, тож запаси потрібно періодично замінювати або придбати засоби для додаткового очищення - наприклад, фільтр чи таблетки для знезараження.

Обмеження фільтрів:

Пам'ятайте, що звичайні побутові вугільні або глек-фільтри покращують лише смак і прозорість, але не знезаражують воду від вірусів та бактерій.

2. Дії після відновлення централізованого водопостачання:

Відкрийте кран і дайте воді стекти протягом 15-20 хвилин, щоб видалити бруд і повітря, які могли потрапити в труби під час відключення.

Налийте трохи води у прозорий посуд та візуально оцініть її колір. Якщо у воді є виражені ознаки забруднення, такі як незвичний, непрозорий колір, сторонній запах або домішки, вживати її ще не можна.

Не залишайтеся у ванній кімнаті або біля крану під час спускання води, оскільки може бути відчутним запах хлору, розчини якого використані для дезінфекції води після аварійного відключення.

Використовуйте кип'ятіння як додатковий метод знезараження питної води в перші години після відновлення водопостачання.

За необхідності, використовуйте індивідуальні засоби для фільтрування води відповідно до інструкції виробника і своєчасно проводьте заміну фільтруючих елементів.

3. Правила користування водовідведенням (каналізацією):

Зниження навантаження:

- у разі зупинки водопостачання мінімізуйте скидання стічних вод.

Заборона засмічення:

- категорично **заборонено** змивати в унітаз вологі серветки, предмети гігієни, залишки їжі, щільний папір або підгузки. За відсутності тиску в системі це миттєво призведе до критичного засмічення внутрішньобудинкової системи та затоплення нижніх поверхів.

Альтернатива для гігієни:

Максимально використовуйте вологі серветки та антисептики для рук, щоб економити запаси технічної води.

Для змивання туалету використовуйте технічну воду або залишки використаної побутової води (наприклад, після миття посуду).

Рекомендації МОЗ України та ДУ «Кіровоградський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України» щодо знезараження питної води у домашніх умовах:

Кип'ятіння

Кип'ятити воду протягом 10 хвилин, після чого дати їй відстоятися 30 хвилин та охолонути природним шляхом. Після охолодження воду потрібно обережно злити, не збовтавши осад, який зібрався на дні.

Активоване вугілля

На літр води потрібно 5 таблеток. Таблетки краще подрібнити. Потрібно почекати щонайменше 8 годин, аби вода продезінфікувалася.

Таблетки з активним хлором

Перед використанням таблеток з активним хлором вивчити інструкцію, а саме: на який об'єм води вони розраховані та скільки часу потрібно для знезараження. Обов'язково дотримуйтесь інструкції при очищенні води.

Йод

На літр води достатньо 3 - 4 краплі йоду, перед споживанням води почекати годину для її дезінфекції. Використовувати цей метод у крайніх випадках – наголошує МОЗ України.

Рекомендації для органів влади та місцевого самоврядування щодо порушення роботи об'єктів водопостачання/водовідведення

Головне завдання — забезпечення альтернативних джерел води, санітарії та координація екстрених служб.

Організація альтернативного водопостачання:

Негайно розгорнути пункти видачі питної та технічної води (залучити автоцистерни, водовозки, комунальну техніку).

Облаштувати бювети, колодязі та каптажі генераторами для їх безперебійної роботи.

Залучити ДСНС, інших суб'єктів господарювання для підвозу води у віддалені райони та до об'єктів критичної інфраструктури.

Забезпечення лікарень та соціальних об'єктів:

Пріоритетно забезпечити водою лікарні, пологові будинки, геріатричні центри, прихистки для ВПО, заклади освіти.

Контролювати наявність автономних резервуарів води у медичних закладах та закладах освіти (мінімум на 3 доби автономної роботи).

Інформування населення:

Висвітлювати інформацію про адреси пунктів розливу води, графіки підвозу та терміни ліквідації аварії.

Використовувати всі канали комунікації: офіційні сайти, соцмережі, радіо, а також гучномовці на автомобілях ДСНС/поліції у разі відсутності зв'язку.

Санітарний та епідемічний контроль:

Забезпечити посилений лабораторний контроль якості води, що підвозиться та джерел звідки вода набирається.

Поставити мобільні біотуалети у місцях масового скупчення людей та біля пунктів видачі води.